

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

БУГАРСКИ ЗЛОЧИНИ

Један стари летописац, из осмога столећа, који говори о доласку Бугара на наше полуострво, написао је, између остalogа и ове речи о њима: «Бугари су суров и дивљи народ, а нарочито су ужасни и беспримерни са својим свирепствима за време рата. Они безобзирице убијају, пљачкају, руше куће и јавне зграде, па шта више они у помамном бесу уништавају усеве, воћњаке и винограде. Тешко земљи и народима где су се појављивале њихове хорде!»

Од тада су прошли много векови и цео свет је с правом очекивао да ће у садањима Бугарима највиши народ који је у томе погледу учинио извесне напетке, нарочито с погледом на факт што је њихова интелигенција добијала своје образовање у земљама и државама наших пријатеља, земље које су у погледу култивисања и облагорђења људске душе учениле неоспорно великих и замашних прогреса. Али балкански и садањи ратови су најлепше и најизразитије испољили њихов психички карактер. Управо они су својим поступцима и делима најлепше доказали да су били вазда доследни својим индивидујним особинама и својој прошлости.

Тако на пример за време прошлих ратова, кад су доживели Брегалнички пораз, испољили се у свима облицима дивљину и необузданост свога карактера. То су утврдили и широм целог света обелоданили разни кореспонденти и друге личности као што су биле на пример чланови Карнецијеве комисије, доктор Рајс и други објективни и непристрасни странци. И с правом је се очекивало, да ће то утицати на владајуће кругове бугарске, који ће, користећи се стеченим искуством, дати друкчији обрт и правац како њиховим регуларним тако и нерегуларним јединицама. Али ми смо ипак доживели да констатујемо исте појаве, које сусрећемо у целој бугарској прошлости.

Јер напавши на нас

мучки, с леђа, као и увек до сада, они су се дали на посао око тога, да што пре »усреће« наш народ благодетима њихове културе. Званични орган бугарске владе »Народни Права« поче готово свакодневното публиковати објаве да ће се јавном ликвидацијом продавати безвlasничка имаовина као: земљораднички алати, машине, колонијална и мануфактурна роба, домаће послуђе и салонски намештаји. Али колико су они ишли у томе далеко, најбоље сведоче тврђе поједињих страних лица, који веле да су Бугари однели у Софију више вагона надгробних споменика, да њима обележе гробове својих „хероја и народних дејаца“. Министар просвете Пешев издао је наредбу да се све српске читаонице и библиотеке униште, пошто се претходно одаберу важнија дела и испошљу у Софију; за тим су настала прокопавања манастирских и црквених дворишта у циљу истраживања „старина“ и драгоцености за музеј о чему смо говорили на овом месту.

Али мало је било и ово, требало је нашем народу учинити и веће неправде, зато је бугарски министар финансија Тончев издао наредбу да се српски новац, и папирни и сребрни, узимаје у пола цене и то до даље наредбе, а колико је тиме оштећен наш народ, о томе не треба ни говорити. А као допуна овој наредби, дошла је друга, којом се јавља народу да ће се до краја децембра примати српски новац, а после тога банкноте ће оглашавају као роба без вредности, која се може извозити из земље, а она лица, која буду и после предвиђеног рока имала код себе сребрног новца, предаће се војним судовима, који ће им судити као велезајници! Као што се из овога види, бугарска влада је приморала наш народ да предаје све звучећи сребрни новац, чиме је учинила један беспримерни злочин, који се мора строго и без икаквих обзира казнити.

Констатујући ове чињенице без даљих коментара, ми обраћамо пажњу нашим моћним пријатељима и савезницима, да при ликвидацији овога светског рата, нађу згодних представа којим ће достојно казнити овај народ који у ствари представља једну организовану руљу отмичара, разбојника и мародера.

ГРЧКА ШТАМПА

«Елас»: Ко је најамник?

Атинске новине „Емброс“ говорећи о саопштењу посланика Споразума о клеветничком државу велиаког дела грчке штампе, изузима себе и вели да није обухваћен у оној оптужби. И са оном нарочатом гликојију која карактерише власници овога лица, чланак завршује: »Али ма какав био смисло саопштења, изгледа нам чудновато да представници три Велике Силе махтавају ол грчке штампе друкчије него што је државе штампе земља које они представљају, друкчије од политичке коју они применују, друкчије нарочито ол грубих грда и нечесних уреда које свакодневно бљује против краља (кога краљ? прв. »Елас«) најамничка штампа у Солуну, Скопљу и Митилени.«

Зашта по схватању ових новина најамник је сваки који не прима паре од барона Шенка или од г. Дефиера, који га је наследио у његовој високој дужности; сваки која не прима паре посете краљевог ађутанта Скупштнице или г. Балтазара ради пријема упутстава или чега другог. Најамник је сваки који је глуп да верује да ће Грчка живети само ако слуша своја предавања и само ако настави своју борбу за националне идеале, онај који верује у велику жељу, онај који обожава отаџбину више од органа немачке пропаганде, онај који слушајући глас своје савести увида лажне вредности и руши лажне богове, онај који чврсто остаје у својим вејама и не сдаже се са власником „Емброка“, који подсећа да историја његових новина и њен доскоравањи углед нису дело само његових руку, већ да има и других суделовача који не желе да унесу у предузеће у корист Немачке нити своју мисао. А ови најамници имају још и тај недостатак, што не лажу ни себе ни друге. Имају и недостатак да не пунтажу засебна издавања, која тајно у ковертима шаље атински генералитет. Они имају још на-

шност да не изврђују епизоду с Адамом, да се жале када се о купара Рупел, да се буне кад се грчки топови и грчка мунција и грчка војска и грчко становништво предају Бугарима, — зато што су Бугари савезници Немаца, а Немци добро шаљају! То су најамници, јер предузеће да лече најдржаву ставе своје отаџбене, јер су открили и забацили атинског Магбета, који је као овај други изгубио сан и полуће, и који има право само да виче: »О! ове руке неће најама бити чисте. Увек на њима има један мерис од крви, која све ароме из Арапске исче може уклонити.« (Број 687).

Пол-Луј

Српски централни комитет

Друштво за помагање становништва у Србији

У Женеви је приватном иницијативом основан Српски Централни Комитет под председништвом г. Симе Лозанчића, бив. министра и професора Универзитета, а са члановима г. г. Миланом Радовановићем, бив. министром и професором Универзитета, Михаилом Савчићем бив. министром, Љубомиром Срећковићем, директором Канцеларије и Ацом Поповићем индустријацем. Цел овога друштва је да приватним приходима потпомаже данас, док је српска територија под непријатељем, новицем и национализама српске грађана, а доцније, када српско земље буду слободне, да помаже бржи развој радности и индустрије у Србији. Цел овога друштва је даље, како се вели у прогласу овога удружења, да српска егзистенција у корист Србије не буде одобођена, а доцније да снабдева Србију српским прстима семенама, стоком, справама и машинама.

Својој удружењу, које ради под надзором и са одобрењем српске владе, прими среће врате поносна у вовчу и натуру, и сноће достављати било само, било преко својих подручних комитета, све ове дарове српским грађанима.

Друштво је у вези са разним банкима и новчаним удружењима у Женеви и по жељи сматра новац друштву за горе изложену циљ, може то чинити преко Crédit Lyonnais, Banque Fédérale, Société de Crédit Suisse и Bankverein Suisse.

Алекси меморандум овог друштва штампан је на француском и енглеском језику, где је укратко изложена историја српског друштва, ако је и покушала да одржи трговачке везе са централним државама. Г. Хол

ПРИЧАЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 дракма, то је свако 9 дракама, годишње 36 дракама.

ЦИНА ОГЛАСИМА:

0.20 драк. од петогодишњег рода, већи склопи по погодби. Новици се почиње дружеати и износ са дипломатским саставом.

Лист излази сваки дан по подне

Монту склопи преко Краља, Орг. Генерал. Комисарата у Солуну.

РУКОПИСИ СУ НЕ ВРАНАЈУ

Стак седиште Коломбо улица бр. 33 Salonicque

Појединачни бројеви се могу добити у Солуну под називом „Друштво за помагање становништву у Србији“ бр. 5, Солуну кадам поште.

БРОЈ 10 сант.

Српски заробљеници

— Долазак у Француску прве партије наших заробљеника из Аустрије —

9. 09. јануар стигло је у Женеву 399 српских заробљеника из Аустријске. Поред српског главног комесара за избегавање и изненадника Министра војног, дочекују се присуствују од стране француске владе, која је учинила све да се јави дочекујући, војни капојски и професори Универзитета, а са члановима г. г. Миланом Радовановићем, бив. министром и професором Универзитета, Михаилом Савчићем бив. министром, Љубомиром Срећковићем, директором Канцеларије и Ацом Поповићем индустријацем. Цел овога друштва је да приватним приходима потпомаже данас, док је српска територија под непријатељем, новицем и национализама српске грађана, а доцније, када српско земље буду слободне, да помаже бржи развој радности и индустрије у Србији. Цел овога друштва је даље, како се вели у прогласу овога удружења, да српска егзистенција у корист Србије не буде одобођена, а доцније да снабдева Србију српским прстима семенама, стоком, справама и машинама.

Након посљедњих у Паризу г. Веснић, који је лично присуствовао свом дочеку училиште је распоредио сваки рајону по дугору са француским властима.

После четири дана у Лион је стигло други транспорт српских рајоника из Аустријске. У овоме транспорту је било 388 људи, од којих има 111 болесних од туберкулозе, а 17 умободних.

Овај ћочек је био исто тако свећан и срдочан као и први.

Овога пута је посланник г. Веснића поступао г. Јован Жујовић, који је ужаско распоредио рајоника.

КАНЦЕЛАРОВ ГОВОР

— Бетман Холвег о ситуацији —

Женева, 18. фебр.

Из Берлина телеграфишу: У своме говору канцелар је изјавио, да је прерано изјаснити се о крају рата, дати детаљне утешење мир и учесници потпуније изјаве о унутрашњој политици.

Затим је рекао: »Вашингтонска влада склопила је трговину Сједињених Држава са Савезницима, док највећи покушај да одржи трговачке везе са централним државама. Г. Хол

веј је дошао, да жади превид од носа са земљом, коју је изгледа историја одредила да сарађује са Немачком за оштак и деоје мира".

За тим је наставио: „Али, пошто је жеља немачког народа да дође до мора ударава о ратничку гордост претезника, да њега нема узмецања!"

О сумаренској блокади изјаснио се канцелар овако: „Ми признајмо тешкоће, на које нај-

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминик

Париз, 18. фебруара.

Французи су својом ватром охванили два немачка једновремено препада на положаје североисточно од Вагре. Немци су претрпели губитке.

У Аргони француски су одржали пророди у један немачки ров близу Бокса и заробили војнике.

Доста је жив артиљеријска борба у шуми Авокур. На осталом фронту претпронија је ишо према на миру.

Авијатика. — Два немачка авиона са бомбама су бомбе на Мон-де-Вис. Рањено је двоје десе, је један човек и једна жена.

Једна француска ескадрила од 11 авиона бомбардовала је бараке код Гискура, станицу Анже и станицу Бабе где је проузрокован пожар.

Енглески коминик

Лондон, 18. фебр.

Наше су трупе имале нове успехе јуче северно од Варленкура—Окура и северо-западно од Пуисен-ја. У току јучерашњих операција на Анкру заробили смо једног официра, 127 војника, три митраљеза и четири рововска топа. Наше су трупе извршиле препад на немачке ровове у близини и северо-источно од Лоса. Заробљено је 20 војника. Непријатељска је артиљерија била активна у близини Саји-Сајизела, Армандијера и Ипра.

Месопотамија. — Командант енглеских трупа даје следеће детаље о операцијама у Месопотамији: Гонење непријатеља који се повлачи наставља се још. Турци у великом нереду прешли су Сизијах

и лази пловидба неутралних. Али оне долазе од британске тиране, која хоће да подјари цељу страну трговину. Али и то подјарење нећемо прамати. За

нас постоји само реч наврек, никако нагад(?!). Ја данас могу изјавити да су наша предавања много надмашила очекиване резултате сумаренског рата(!!!). За

хвалијући одважности посада наших сумарена ма се можемо с убеђењем надати победа(!!!)."

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

ноћу 14. фебруара.

Чишћење бојног поља од непријатеља врши се систематски. Плен се најомилава и кроз неколико дана моћи ћемо извршити попис задобивеног материјала. Од 10. фебруара заробљено је 900 војника. Број се пење на 7000 од почетка операција. Заплењено је 28 топова, 19 рововских топова, 11 митраљеза, турске лађице од три тоне, једрилице и 30 понтона.

Италијански коминик

Рим, 18. фебруара

Жива артиљеријска борба у зони Горице. Прексано је један наш одред пророди у непријатељске линије у околини Тиволи.

Непријатељски су авроплани бацали бомбе на Горицу и Валову. Није било штете. Нани су авијатичари бомбардовали непријатељску позадину на фронту Краса.

Операција у Месопотамији.

Лондон, 18. фебр.

Говорећи у Доњем Дому о операцијама у Месопотамији г. Форстер је изјавио да је генерал Фредерик Мод, командант енглеских трупа у Месопотамији, телеграфирао да се турске трупе налазе у врло рђавој ситуацији и да ће у потпуној деаорганизацији доћи доспети до Багдада. Од 11. фебруара заробљено је 2500 војника а од децембра месецда 5000. Турска губитка прелазе 11.000 људи.

ИЗЈАВА ДУГЛАСА ХЕГА

Напредовање Енглеза

Лондон, 18. фебруар. Генерал Хег интервјујсан оједног новинара изјавио је:

Извор: "The Times"

тобежења од одважне трговачке марке Сјед. Држава, над немачким гусарством. Као и »Орлеанс«, и »Рочестар« је отпуштао у средини, објавивши ство- рено пут, не предузеши никакве мере ради заштите. Како је от путома после »Орлеанска« за њега се могло још тачније ви-ти, када ће ући у блокирану зону. Ова велика смелост било је презрење, бачено у лице немачком адмиралитету и као што је он објавио целом свету прошао је без незгоде: Застава Сјед. Држава била је довољна да у склону са свога пуга поморске разбојнике.

ПОЛОЖАЈ ТУРСКЕ

Ситуација турске војске.

Рим, 18. фебр.

Једна личност, приспела из Месопотамије прача, да иако су позвати под заставу сви муслимани до 45 година и сви христијани, који су платили таксус за ослобођење од војске, турска војска сада не броји више од 700.000 људи. Рат, а још више болести десетковали су војску. Само у логору Хамса, близу Азајског Триполиса, колера је одвела 6000 жртава.

Цемал паша у Сирији нема више од 80.000 људи. Половина ових састављена је од Курда и Турака, намешаних са Арабима, који су врло непоузданци. Са овим трупама, Цемал паша има да се одупре енглеској масирској војсци, да се бори против америчке Меке и да држи у стези изгладну земљу. Берлански управљачи имају друге бриге сада. Ситуација Турака у Азији је здома мрачна.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Лондон. — Немачки пресбра-ро публиковао је један комицник који јавља да је немачка влада обећала холандској влади да јој за торњијирање 7 лађа плати оштету.

Њујорк. — Оште је мишљење, да торпедовање »Лаконик« неће бити довољно да изазове рат, или да ће одлучни до-гађаји ускоро наступити.

Амстердам. — Војни министар укинуо је дозволе за војнике 1911. класе.

Париз. — Министарство ис-хране одлучило је, да се замеду-хлебне карте, како би се смањи-

ло расипање.

Лондон. — Према обавеште-њима из Берлина, »Тајмс« јавља, да Немци чиње припреме за отпор у средини, објавивши ство-рено пут, не предузеши никакве мере ради заштите. Како је от

путома после »Орлеанска« за њега се могло још тачније ви-ти, када ће ући у блокирану зону. Ова велика смелост било је презрење, бачено у лице немачком адмиралитету и као што је он објавио целом свету прошао је без незгоде: Застава Сјед. Држава била је довољна да у склону са свога пуга поморске разбојнике.

Берн. — »Местратски весник« јавља, да се одведени Белгијаници враћају у Белгију у бес-ном стању, ободели и изгладни-ли, у поцеаним халјинама.

Лозана. — Према вестима из Немачке, тамо је затворено 1100 фабрика обуће услед оску-даде коже и угља и тешкоћа у транспортима. Изгледа, да ће и Савезници.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Код Њ. В. Престоло-Наследника.

Г. Јуба Јовановић, министар унутрашњих дела имао је част бити задржан на доручку код Њ. В. Наследника Престола.

Дворске вести.

Министар војни генерал Божа Терзић прескинов је имао част бити на ручку код Њ. В. Наследника Престола.

Нов транспорт наших заробљеника.

Прекује је преко Швајцарске стапао у Марселе нов транспорт наших заробљеника, који су из Аустро Угарске пуштени као неспособни. Било их је 392. Дочек је био као и прве партије врло усрдан. Један је део задржан у Марселе ради лечења и опорављења, а други су упућени у Ни-цу и Екс.

Америка се спрема.

Из Атине јављају: Једна де-реша из Њујорка представља рат као врло близак. Примећује се обаврзост при промету на берзи. Влада је хала на лајката-цију набавку 2750 топова од 75 м. м. са којима ће наоружати бродове Сједињених Држава.

Један циркулар.

Из Атине јављају: Министар унутрашњих дела упутио је по питајујућим властима циркулар у коме каже, да генерал Кобу спомитава како локалне грчке власти тумаче на разне начине де-крет који се односи на предају

многе друге индустрије учених исто.

Петроград. — Руска команда на југ. ист. фронту одобрио је избеглицама ист. Волинје повратак кућама. Око 40.000 избеглица добиће од руске владе стоку и земљорадниче спроведе ради обрађивања земље.

Рим. — Француско парла-ментарно изасланство провело је среду у Нацуљу, где је дочека-во са великим сачетишћем.

Јаш. — Г. Брајано је по повратку из Петрограда посетио оимах румунски генералштаб и саопштио резултате свога бављења. Он је изразио своје задовољство обећањима добијеним у Петрограду и односно потпуног спо-дизму, који влада између свих транспортима. Изгледа, да ће и Савезници.

ма да је свима наима између савезница Француска, указала најлепши пријем и гостољубље.

Финансијска мећ Америке.

Из Париза јављају: Један од највећих америчких финансијера дао је следећу изјаву: «Никада ни један народ није био у тако добром околинству да финансира рат као што је наш народ. Председник Вилсон може, без и каквих тешкоћа, наћи у својој земљи све потребне капитале за најкупљи рат. Наше се богатство пење на 938 милијарде франака, а депоноване суме у нашим банкама достижу 96 милијарди.

Стање у Сирији.

Из Берна јављају: Један вла-девик из Сирије послао је писмо г. Шармитану, у коме описује стање те несрћане земље:

«Турци стално уништавају хришћанске елеменате уморавајући га систематски глађу. Има хиљадама жртава. Одоношења се настављају као и вешања. Вешања су успостављена нарочито за оне грађане који симпатишу Савезницима. Већина фамилија про-дају своје имања и одело да се прибави бедну храну која се састоји од 4 киле јечменог брашна недељно.

Случајно рањен

Цемал, дечко од 16 година из села Мусинаца чувајући сточу у селу Кеналу рањен је тешко у обе руке од експлозије бомбе, коју је у пољу нашао 9. овог месеца. Цемалу је одмах указана лекарска помоћ.

Ољачкане библиотеке

Софјски »Мар« од 29 децембра јавља: »Народна бугарска библиотека завршила је рад око упи-санчија и сређивања српских књига, наћених у београдској и нишкој библиотеци.«

Аустријски губици

«Мајор Харлан» од 25 јануара пише: «6 пеш. пук који у доба мора гарнизонира у Суботици, Сомбору и Новом Саду објавио је листу својих губитака у официјарима активне војске: 62 су па-ли на бојишту.«

Немачки лист у Софији

«Дојче Тагесцјутинг» од 29. јануара јавља: «Један немачки лист, који ће основати г. Курт Адам, почне ускоро издавати у Софији. Он ће носити име »Дојче Балканцјутинг.«

Јадјик канцеларова говора

Лондон, 18. фебруара.

Из Њујорка јављају: »Дејџ Нјус«: «Говор Бетмана Холвега издавао је извесно узбуђење.

Званачни кругови констатују, да Немачка не изгледа расположена да попусти према неутралнима.

Они су убеђени, да ће британ-ске мере против сумарена дати добре резултате и тврде, да ће идуће недеље америчке даје бити

распоружаве и извешће се на море.

марса Редосављенића.

— Спасоје Чолић из Миха-ловца срез подунавске, бр. п. 32

тражи брата Чедомира Чолића, редова ескадрона ирал. гарде.

— Коста Милојевић, поднад-телегр. одел. п. 222 тражи Угри-на Станковића и Живојина Мар-ковића из Вел. Орашја.

— Рез. п.поруч. Чедомир М. Стојановић, п. 84 тражи браћу Војислава и Ранисава М. Стоја-новића из Лапова. Моли да му јави ко што о њема зна.

— Браћа Драгутин, професор и Душан инжењер Ђамићи да се јаве брату Божи Губићу, редову бат. добровољца п. 333.

— Имају писла у нашем уред-ништу: Радослав Пејић, шеф

трене, Живко Благојевић кагет. I кла. (из Србије), Жавко Благо-јевић (из Америке).

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Оријенталски издавати — Солун, 18. фебруар 17. фебруара нашта важно.

Кина и Немачка

Лондон, 18. фебр.

Понито је одговор Немачке двосмислен, Кина у другој исти траје смиљавање сумаренске акције, како је већ захтевано. У случају одбацива, Кина ће прекинути однос са Немачком. (Радио).

Завера против Вилсона

Лондон, 18. фебр.

Из Вашингтона јављају: пре-ма једном званичном издавати, открио је ове исмачка за-вера против живота председни-ка Вилсона.

Нестали сумарени

Рим, 18. фебр.

Око 50 немачких сумарена, који су пре месец дана напусти-ли своје базе, нису се тамо вра-тала и не дају никакве знаке живота.

Амерички припрема

Вашингтон, 18. фебр.

Нови законски пред-лог поднет конгресу даје председнику Вилсону о-влашћење да предузме све мере за заштиту америчких права и предвиђа ор-ганизовање војске од 500 хиљада добровољаца.

Часитка генерала Нивела

Лондон, 18. фебруара

Француски генералесим Нивел упутио је следећу часитку ше-фу британског генералштаба ге-нералу Робертсону:

— Молим Ваши Екселенцију да прими моје мајсрачније чести-тање приликом вијаћа Кут-е-Амаре од храбрих трупа, које се боре под командом генерала Мода. Овај сјајан подвиг и бри-танска успехи на обалама Анкра отварају своју кампању 1917. г.

Јадјик канцеларова говора

Лондон, 18. фебруара.

Из Њујорка јављају: »Дејџ Нјус«: «Говор Бетмана Холвега издавао је извесно узбуђење.

Званачни кругови констатују, да Немачка не изгледа расположена да попусти према неутралнима.

Они су убеђени, да ће британ-ске мере против сумарена дати добре резултате и тврде, да ће идуће недеље америчке даје бити

распоружаве и извешће се на море.

марса Редосављенића.

— Спасоје Чолић из Миха-ловца срез подунавске, бр. п. 32

тражи брата Чедомира Чолића, редова ескадрона ирал. гарде.

— Коста Милојевић, поднад-телегр. одел. п. 222 тражи Угри-на Станковића и Живојина Мар-ковића из Вел. Орашја.

— Рез. п.поруч.

